
HET VERHAAL VAN

GRO
NIN
GEN

PREVIEW
EDITION

WAAROM ER NOG STEEDS NIETS
BOVEN GRONINGEN GAAT

inspiratiebrochure, januari 2023

DIT IS HET VERHAAL VAN GRONINGEN

Groningen. Een pronkjuweel in gouden rand. Roemrijke contreien vol combinatiekracht. Een eeuwenoud ommeland, met wadden, wierden en wuivend graan. En een bruisende universiteitsstad waar je de energie voelt stromen. Waar talenten uit 186 landen werken aan de vraagstukken van de 21e eeuw. Aan de horizon van Nederland is alles in huis voor de wereld van morgen.

**ER GAAT
NIETS BOVEN
GRONINGEN**

Er gaat niets boven Groningen. Ja onze beroemde slagzin, wie kent 'm niet? Sinds 1989 in het collectieve geheugen gegrift. Prachtig dat iedereen het spontaan kan opzeggen, maar nu is het tijd om een stap verder te gaan. En trots de inhoud achter de slagzin te vertellen: het verhaal van Groningen.

Een verhaal van historische koplopers en nieuwe grondleggers. Van slimme denkers en nuchtere doeners. Ons eigen verhaal over vruchtbare grond en positieve groei. Van oudsher én in de toekomst. Het verhaal dat we met één stem moeten gaan uitdragen. Om zo te zorgen dat straks iedereen óók spontaan kan opzeggen waarom er niets boven Groningen gaat.

Doe je mee?

ONS DNA

Als je zeker weet wie je bent en waar je vandaan komt, dan kun je ook overtuigend vertellen waar je naartoe gaat. Met een kompas in de hand is het goed sturen.

Voor Groningen heet dat kompas 321GRO. Met drie kernwaarden, twee ambities en één kern. Samen onze kracht en onze potentie. Dit DNA maakt dat we zijn wie we zijn en doen we wat we doen.

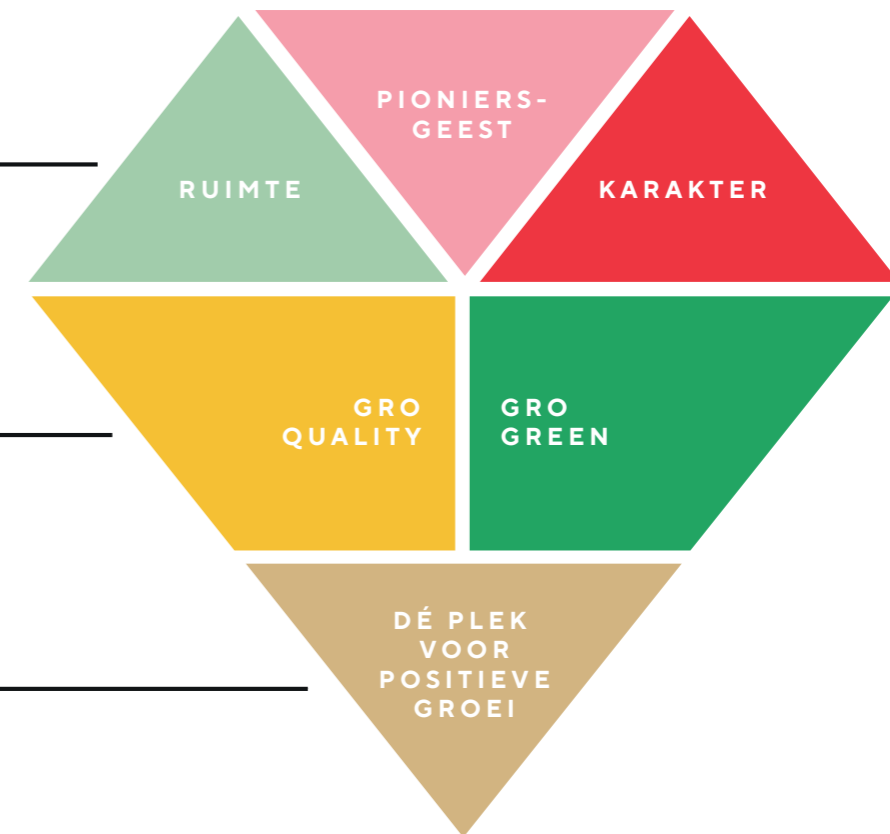
3 KERNWAARDEN

2 AMBITIES

1 KERN

GRO

ONS 321GRO - KOMPAS

3

GRONINGSE KERNWAARDEN

De Groningse kernwaarden kun je alle drie letterlijk én figuurlijk opvatten: ruimte, pioniersgeest en karakter.

Die drie woorden gaan we natuurlijk niet aldoor hardop uitspreken, daar zijn ze niet voor bedoeld. Het gaat erom dat we ons bewust zijn van onze ankerpunten.

Onze noord, oost, zuid, west.

RUIMTE

DAT GAAT OVER VRIJHEID EN MOGELIJKHEDEN

Groningen biedt licht en lucht. Op alle vlakken. Ruimte in je hoofd en de vrijheid om jezelf te zijn. Zo ontstaan er mogelijkheden. Zo kun je zelf invulling geven aan de toekomst.

Groningen is een open uitnodiging om te komen experimenteren en ondernemen. Kom hier en grijp je kansen. Ze liggen gewoon voor het oprapen.

HIER KAN HET.

PIONIERSGEEST

DAT GAAT OVER LEF EN AANPAKKERSMENTALITEIT

Groningers zijn onverschrokken genoeg om nieuwe dingen te doen en volhardend genoeg om door te zetten. Praktische pioniers in hart en nieren. Al eeuwenlang. De ommekracht zit diep in de Groningse natuur. Graag een voorbeeld stellen, zonder erover op te scheppen.

Liever beginnen we gewoon. Zo kan het ook.

WE DOEN HET.

KARAKTER

DAT GAAT OVER EIGENHEID EN EIGENZINNIGHEID

In Groningen koesteren we trots alle zaken die Groningen tot Groningen maken. Nergens doorsnee of dertien in een dozijn, overal authentiek en onvervalst. Af en toe koppig en soms ook ongezoeten. Maar altijd goudeerlijk. We bewaken onze ziel en staan voor onze zaak.

Typisch Gronings.

OP ONZE EIGEN MANIER.

RUIMTE
HIER KAN HET
PIONIERSGEEST
GEEEST
WE DOEN HET
KARAKTER
OP ONZE
EIGEN MANIER

2 GRONINGSE AMBITIES

Met onze drie kernwaarden stevig in de benen, zetten wij doelbewust in op twee ambities: een beter leven en een betere wereld.

We staan wereldwijd aan de vooravond van een nieuw tijdperk. De maatschappij zal er in de komende jaren compleet anders uit gaan zien: duurzamer, gezonder en toekomstbestendiger. En dat is nou precies de stip aan de horizon waar wij in Groningen vol overtuiging naartoe werken. Zo bouwen wij aan een toekomst met een gouden rand. **DÁT IS DE GRONINGSE KIJK OP GROEI.**

GRO QUALITY

EEN BETER LEVEN

Welvaart betekent voor ons nooit ongebreidelde groei, maar kwalitatieve groei. Een betaalbare, gelukkige woonomgeving, goed onderwijs voor alle kinderen, een bloeiende recreatieve sector, lichamelijke gezondheid en volop cultuur. Welzijn en welbevinden voor iedereen.

LEVENSQUALITEIT, WAARBIJ DE MENS CENTRAAL STAAT.

GRO GREEN

EEN BETERE WERELD

Ook wat betreft de economie hebben wij een heel specifieke opvatting over welvaart.

Wij praten pas over groei als die groei duurzaam is. Op dit moment zijn in Groningen al tienduizenden knappe koppen volop bezig met de uitdagingen van de 21e eeuw. Samen maken ze Groningen tot een proeftuin voor de wereld van morgen. Met wereldwijde impact.

WERELDWIJDE VRAAGSTUKKEN, GRONINGSE ANTWOORDEN.

**GRO
QUALITY
EEN BETER LEVEN
GRO
GREEN
EEN BETERE WERELD**

1

**GRONINGSE
KERN**

GRO

POSITIEVE GROEI

Ons DNA en onze ambities leiden samen tot één conclusie: Groningen is dé plek voor positieve groei. Dé plek voor transitie naar de maatschappij van morgen. Dé plek voor een bloeiende betekenis-economie. Waar het heerlijk is om te wonen, te werken en te verblijven.

Hier kun je als ondernemer volop pionieren met de transitievraagstukken van deze tijd. Hier kun je als vaktalent, student of wetenschapper met jouw gave de wereld veranderen. Hier kun je jezelf als bewoner en bezoeker opladen en ontladen. Dankzij de unieke combinatiekracht van Stad en Ommeland die je nergens anders in Nederland vindt.

Hier kan het. We doen het. Op onze eigen manier.

**IN GRONINGEN IS DE TOEKOMST
AL BEGONNEN**

GRONINGEN
IS DE PLEK VOOR
POSITIEVE
GROEI

----- IN GRONINGEN IS DE TOEKOMST AL BEGONNEN

ONZE KERN- BELOFTES

Het 321GRO kompas is onze basis. Van daaruit kunnen we de kracht van Groningen vertalen naar deelbeloftes waarom er niets boven Groningen gaat.

Elke keer net even anders, al naar gelang het publiek en de aanleiding, maar altijd met die ene kern: Groningen is dé plek voor positieve groei. Dé plek voor een bloeiende betekenis economie.

Laten we bekijken hoe dit klinkt in de dagelijkse praktijk. Wat beloven we onze doelgroepen: bewoners, bezoekers, brains, bedrijven en beleidsmakers? Welke zinnen gebruiken we?

Met één zin kunnen we niet toe. Daarvoor heeft Groningen te veel unique selling points. Waar het om gaat is dat alle verschillende beloftes samen leiden tot één ijzersterke optelsom. Meerdere beloftes, één boodschap. Verschillende pluspunten, één stem. Zo bouwen we samen een ijzersterk imago.

ONZE DOELGROEPEN

BEWONERS EN BEZOEKERS

Onze bewoners en bezoekers ervaren overal, op elk moment, dat Groningen dé plek is voor levenskwaliteit. Of je hier nu woont of op bezoek bent, in Groningen kun je opladen en ontladen. Enerzijds een eeuwenoud cultuurlandschap waar je op adem kunt komen en anderzijds een bruisend binnenstedelijk leven met rijke hedendaagse cultuur en horeca zonder sluitingstijden. In Groningen ben je een rijker mens. De wind in je haren en de vrijheid om jezelf te zijn. En dat op een plek waar je de schoonste lucht van Nederland ademt. Dit is het betere leven.

**GELUKKIG
BENJEIN
GRONINGEN**

BRAINS

Brains, oftewel talenten, vinden in Groningen de banen en de opleidingen voor de wereld van morgen. Hier kun je jezelf eindeloos ontplooien en hier bouw je mee aan de transitievraagstukken van de 21e eeuw. Over de volle breedte: technisch, juridisch, economisch, maatschappelijk, ruimtelijk. Met een prima aansluiting tussen onderwijs en het bedrijfsleven, bijvoorbeeld via de vele innovatie werkplaatsen. Of je nu wetenschapper, student, of vaktalent bent, in Groningen kun je de toekomst voorspellen door hem zelf vorm te geven.

**SPACE
TOCREATE
YOURFUTURE**

BEDRIJVEN

Bedrijven nodigen we uit om nóg meer in te zetten op innovatie en transitie. In Groningen werken we vol overtuiging aan de nieuwe economie die wereldwijd aan populariteit wint: de betekeniseconomie. We bouwen een gezonde, groene en circulaire samenleving waarin de mens centraal staat. Bestaande Groningse bedrijven weten dat precies van ons, maar we nodigen ook nieuwe bedrijven uit om zich aan te sluiten bij onze visie. Koplopers en pioniers welkom. Samen gaan we voor kwalitatieve en duurzame groei.

**WERKENAAN
DEWERELD
VANMORGEN**

BELEIDSMAKERS

Beleidsmakers laten we zien hoe Groningen de innovatiekracht van Nederland versterkt. Groningen is de aanjager voor een groener en gezonder Nederland. En in dit digitale tijdperk met optimale verbindingen denken we natuurlijk ook buiten de landsgrenzen. Groningen helpt Nederland, Europa en de rest van de wereld met het vinden van antwoorden op een aantal prangende vraagstukken van deze tijd.

**WERELDWIJDE
VRAAGSTUKKEN
GRONINGSE
ANTWOORDEN**

VOETEN IN DE KLEI
HANDEN UIT DE MOUWEN

ZO MAKEN WE HET VERHAAL VAN GRONINGEN DOORVERTELBAAR

Als we het verhaal van Groningen door willen vertellen aan bezoekers, bewoners, bedrijven, brains en beleidmakers om ze uit te nodigen hier te komen wonen, werken, recreëren, studeren of investeren, dan 'klinkt' Groningen als volgt:

IN GRONINGEN IS DE TOEKOMST AL BEGONNEN

Groningen. Stad, provincie en regio. Bruisend en uitnodigend. Barstensvol jong talent. Van oudsher een plek van innovatieve aanpakkers. Met de snelst groeiende campus van Nederland, gerenommeerde kennis- en onderzoeksinstituten die beschikken over de nieuwste kennis over 21e eeuwse vraagstukken en een enorm breed onderwijsaanbod van MBO tot MBA. Tel daar de uitstekende geografische en digitale verbindingen bij op en dan kun je met recht spreken over een multidisciplinair innovatie ecosysteem voor de toekomst.

Groningers zijn praktische pioniers. Korte lijnen en knopen doorhakken. Gewoon doen. De vele succesvolle startups in Groningen laten zien welke gunstige dynamiek ontstaat als alle factoren in een regio bijdragen aan positieve groei. Niet voor niets prijken Groningse startups steevast hoog in de ranglijsten met de snelste groeiers. Van startup naar scale-up. Ze maken Groningen tot een van de belangrijkste internetregio's van Nederland. Al die jonge bedrijven stimuleren niet alleen innovatie, ze creëren bovendien werkgelegenheid en versterken de concurrentiepositie. Grote internationale spelers zoeken intensief naar ruimte en talent en vinden dat in Groningen.

Ambities kunnen vleugels krijgen wanneer er ruimte is om te groeien. In Groningen is dat geen doelstelling, maar de dagelijkse praktijk. Op vele plekken worden praktische experimenteerzones en living labs

opgezet, waar wetenschap en ondernemerschap samenkomen. Voor bestuurders en investeerders wordt het dan eenvoudig om deze ontwikkelingen te steunen. Overheden, onderwijsinstellingen en bedrijven kunnen naadloos op elkaar aansluiten. De schaalgrootte van Groningen zorgt ervoor dat iedereen elkaar makkelijk weet te vinden in de vele samenwerkingsverbanden en netwerkstructuren. Het één versterkt het ander. Win-win.

In Groningen is het leven goed. Zet maar 'ns op een rijtje: prachtige natuur, veelzijdige cultuur, bruisend nachtleven, rijke historie en de gezondste lucht van Nederland.. Het is niet voor niets dat de inwoners van de regio Groningen tot de gelukkigste van Nederland behoren.

Waar deze vruchtbare voedingsbodem in Groningen toe leidt? De stip op de horizon is helder. Alles draait om twee doelen: een beter leven en een betere wereld. Niet groeien om het groeien, maar samen bouwen aan brede welvaart. Aan een bloeiende betekenis-economie voor een gezonde, groene en gelukkige samenleving. Met welzijn en welbevinden voor iedereen. Daar geloven wij in. Dát is de Groningse kijk op groei.

DE GRONINGER INNOVATIEKRACHT

In Groningen werken tienduizenden denkers en doeners aan het vinden van antwoorden op de transitievraagstukken van deze tijd. Digitalisering versnelt de transitie van energie, gezondheid en ons voedsel. Zo maken we de omslag naar een betere wereld en een beter leven. Duurzaamheid en levenskwaliteit, waarbij de mens centraal staat. Grote veranderingen, menselijke maat.

1. DE TOEKOMST VAN ENERGIE BEGINT HIER

IN GRONINGEN MAKEN WE DE OMSLAG VAN FOSSIELE NAAR DUURZAME ENERGIE.

Groningen loopt voorop in de ontwikkeling van hernieuwbare energie. Op het gebied van groene waterstof is Groningen zelfs koploper in Europa. Als eerste Europese regio kreeg Groningen het stempel *Hydrogen Valley*. Dat predicaat levert uitstekende *first-mover* voordelen op: een boost voor technologische kennis, een aanjager voor internationale samenwerkingen en een impuls voor innovatieve bedrijvigheid en talent. En met 400 jaar ervaring als energieregio beschikt Groningen over alle benodigde kennis, infrastructuur en professionals om te komen tot een compleet nieuw duurzaam energiesysteem: een geïntegreerde groene waterstofketen. We realiseren het grootste 'wind tot groene waterstof' project in Europa, in open testcentra worden electrolyzers voor grootschalige productie van betaalbare groene waterstof ontwikkeld en we bouwen het bestaande gasleidingennetwerk om tot backbone voor de distributie van groene waterstof naar de zware industrie. En dat is nog maar het begin.

**MOTORVOORDE
NIEUW EUROPESE
WATERSTOF ECONOMIE**

2. DE TOEKOMST VAN GEZONDHEID BEGINT HIER

IN GRONINGEN MAKEN WE DE OMSLAG VAN GEZEEN NAAR GEZOND OUDER WORDEN.

De zorgsector is de grootste sector van de Groningse economie en groeit harder dan het landelijk gemiddelde. Dit wordt onder meer mogelijk gemaakt door de combinatiekracht tussen de Rijksuniversiteit Groningen, de Hanzehogeschool Groningen en het Universitair Medisch Centrum Groningen, behorend tot de top van academische centra van Europa. Daaromheen werkt een waaier van ondernemingen, startups en multinationals continu aan uiteenlopende zorginnovaties. De R&D-keten is in Groningen optimaal. Van fundamenteel onderzoek tot marktrijpe medische technologie. Op grote schaal wordt wetenschappelijke kennis naar de praktijk gebracht met innovatieve toepassingen in zorg en preventie. Niet voor niets vind je hier Lifelines; Nederland's grootste biobank met gezondheidsdata. We beschikken over één van Europa's meest toonaangevende chemielabs voor medicijnontwikkeling en we herbergen een van de grootste spelers wereldwijd op het gebied van 'healthcare intelligence' en geneesmiddelenonderzoek. Onze Groningse hoogleraar Ben Feringa ontving een Nobelprijs voor precision medicine.

**BRANDPUNT VOOR
BAANBREKENDE
ZORGINNOVATIES**

3. DE TOEKOMST VAN ONS VOEDSEL BEGINT HIER

IN GRONINGEN MAKEN WE DE OMSLAG VAN DE LINEAIRE NAAR DE CIRCULAIRE VOEDSELECONOMIE.

Groningen is van oudsher een landbouwprovincie van naam en faam. In de 21e eeuw gaat de landbouwsector een nieuw hoofdstuk tegemoet. De klimaatcrisis, de problemen rond bodemkwaliteit en de verslechtering van de biodiversiteit nopen tot duurzame oplossingen. Op alle fronten wordt geëxperimenteerd met voedselvernieuwing; van natuur inclusief verbouwen tot ziektebestrijding. Nieuwe gewassen zoals hennep brengen nieuwe kansen. Innovatief gebruik van plantaardige eiwitten - bijvoorbeeld uit aardappelen - leveren steeds betere vervangers op van dierlijke producten. En digitale innovaties op het gebied van agro-tech zorgen voor substantiële verbetering van teelt. Van duurzaam denken naar duurzaam doen. De eerste *pilot plants* staan al in de steigers, gesterkt door de kennis en kunde van alle kennisinstellingen en campussen in de regio.

**EXPERIMENTEERZONE
VOOR DUURZAME
VOEDSELSYSTEMEN**

POWERED BY DIGITALISERING

IN GRONINGEN MAKEN WE DE OMSLAG VAN DE OUDE NAAR DE TOEKOMSTBESTENDIGE ECONOMIE.

Welke mondiale transitievraagstukken het ook zijn, digitalisering helpt Groningen om versneld tot antwoorden te komen. Met een van de best ontwikkelde digitale infrastructuren van Nederland, gevestigde grote spelers als IBM, Ordina en Google, een bloeiende *startup scene* en jaarlijks de grootste ethische hackathon ter wereld, is Groningen onderhand vermaard om de nieuwste inzichten over *blockchain*, *big data* en *artificial intelligence*. Kennisinstellingen en ondernemers bundelen de krachten en koppelen technologie aan verschillende disciplines, zoals design, psychologie, communicatie en juridische zaken. Op multidisciplinaire wijze wordt gekeken naar de maatschappelijke impact van digitalisering. Naar de vraag hoe we als mensen kunnen omgaan met de digitale wereld. Wat kunnen deze nieuwe mogelijkheden betekenen voor onze veiligheid en onze democratie? En vooral: hoe kunnen ze helpen om onze 21e eeuwse ambities te versnellen?

**VERSNELLER
VAN TRANSITIE
VRAAGSTUKKEN**

DE GRONINGER LEVENSKWALITEIT

Groningen is een heerlijke plek om te wonen en je vrijetijd door te brengen. Een unieke combinatie van Stad en Ommeland die je nergens anders in Nederland vindt. Hier kom je tot rust en tot leven. We zetten het geluk van de bewoners op één. Er zijn talloze zaken die de kwaliteit van leven zo goed maken in Groningen. *Gronings goud.*

We noemen er zes:

1. DE BRUISENDE STAD

Je hebt de stad, die 24 uur per dag leeft. Met winkelstraten met een eigen karakter. Historische monumenten. Musea met internationale tentoonstellingen. 's Avonds bruist het van het leven. Restaurants in overvloed. Volle cafés. Talloze podia voor muziek en theater.

3. JONG & CULTUREEL

Groningen is de jongste stad van Nederland. Meer dan 50% van de inwoners is onder de 35 jaar. Groningen heeft ook een groot internationaal cultureel aanbod: Noorderzon, Noorderlicht, Jonge Harten, Groninger Museum, ESNS, Club Guy&Roni, Noord Nederlands Orkest, Hongerige Wolf, Grasnepolsky, Terug naar het begin, Paradigm en nog veel meer. Daarnaast vind je hier ook culturele broedplaatsen zoals het Suikerterrein, het Werk en binnenkort ook Niemeyer.

5. MENSELIJKE MAAT

In Groningen kennen we nog de menselijk maat. Mensen groeten elkaar hier nog, helpen elkaar. Werken samen aan oplossingen, bijvoorbeeld in de vorm van lokale energiecoöperaties. Of neem coöperatie De Graanrepubliek, een collectief van boeren, makers en ondernemers, die samen van granen de allerbeste producten maken. Eerlijk en echt.

2. HET RUSTIGE OMMELAND

Daaromheen heb je het ommeland. Een oase van rust. Met prachtige fietspaden om het eeuwenoude cultuurlandschap te verkennen. Nergens in Nederland is het landschap zo divers: de klei van het Wad, de bossen van Westerwolde, het zand van de Veenkoloniën. En met de meeste middeleeuwse kerkjes per vierkante meter, kunnen ook erfgoedliefhebbers hun hart ophalen.

4. DE GEZONDSTE STAD

Groningen is in 2022 voor de tweede keer uitgeroepen tot de gezondste stad van Nederland. Dat komt door de schoonste lucht van Nederland en het relatief vele groen. En ook omdat we al sinds de jaren '70 de fiets boven de auto verkiezen in de stad. Nergens ter wereld wordt zoveel gefietst als in Groningen.

6. BRAIN FACTORY

In Groningen vind je onderwijs van MBO tot MBA. Hier leiden we de denkers en doeners van morgen op. Over de volle breedte: technisch, juridisch, economisch, maatschappelijk, ruimtelijk. Met een prima aansluiting tussen onderwijs en bedrijfsleven via bijvoorbeeld de vele innovatiewerkplaatsen.

GELUKKIG BENJEIN GRONINGEN

DOE JE MEE?

De wereld van morgen begint vandaag. In Groningen. Groningen zoekt ondernemers, investeerders en talenten met die typisch Groningse mentaliteit. Pioniers, baanbrekers, doorpakkers. Die zich samen met alle partijen in het Groningse ecosysteem in willen zetten voor positieve groei. Die willen bouwen aan een groene, gezonde en digitale toekomst.

Daarnaast heten we nieuwe bewoners en bezoekers welkom die op zoek zijn naar een betere kwaliteit van leven en een heerlijke plek om te wonen en hun vrije tijd door te brengen. Die kunnen genieten van de menselijke maat en die unieke combinatie van Stad en Ommeland. Welkom. Groningen heeft het allemaal.

ER GAAT NIETS BOVEN

GRONINGEN

#hetantwoordkomtuitgroningen #werkenaandewereldvanmorgen
#ingroningenisdetoekomstalbegonnen #spacetocreatethefuture
#eenbeterleven #eenbetere wereld #gelukkigbenjeingroningen
#konminder #groningsgoud #ergaatnietsbovengroningen